

Sygn. akt I UK 70/19

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z odwołania K. w Ś.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
z udziałem zainteresowanych: R. B. , A. B. , J. B. , P. N. , P. P. , Ł. R. , A. R.
i S. S.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 10 marca 2020 r.,
skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 11 lipca 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 11 lipca 2018 r. oddalił apelację odwołującego się E. K. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 26 czerwca 2017 r. oddalającego jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. z dnia 15 września 2014 r., stwierdzającej, że zainteresowani: R. B. , A. B. , J. B. , P. N. , P. P. , Ł. R. , A. R. oraz S. S., jako osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych o świadczenie usług u płatnika składek E. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą K. z siedzibą w Ś. w okresach wskazanych w decyzjach podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu i z tego tytułu ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

Sąd pierwszej instancji ocenił, że sporne w rozpoznawanej sprawie umowy zawarte formalnie jako umowy o dzieło były w istocie rzeczami umowami o świadczenie usług, ponieważ ich przedmiotem było wykonanie prostych lub nieskomplikowanych prac wymagających przede wszystkim siły fizycznej. Zainteresowani wykonywali bowiem prace polegające na sprzątaniu obiektu czy naprawie zniszczonych palet, a materiałów do tego dostarczał zainteresowanym odwołujący się. Sporne prace zainteresowanych były pozbawione elementów twórczych, które wyróżniają przedmiot umowy o dzieło, przeto stanowiły typowe cykliczne prace, a nie tworzenie „dzieł” o indywidualnych i niepowtarzalnych cechach. Dlatego odwołującego się łączyły w spornym okresie z zainteresowanymi umowy o świadczenie usług, które podlegają obowiązkowi ubezpieczeń społecznych oraz wymiarowi należnych składek w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2, art. 18 ust. 1 i 3 oraz art. 20 ust. 1 ustawy systemowej.

Sąd drugiej instancji zaaprobował ten pogląd, argumentując, że zainteresowani wykonywali sporne zadania, w tym naprawy palet z zachowaniem staranności ogólnie wymaganej w stosunkach tego rodzaju (art. 355¹ k.c.), a poszukiwanie parametrów dzieła w rozumieniu Kodeksu cywilnego skazane było na niepowodzenie ze względu na powtarzający się charakter spornych czynności starannego działania, a nie ich indywidualny czy niepowtarzalny rezultat.

W skardze kasacyjnej odwołujący się zarzucił naruszenie art. 627 k.c. przez błędną wykładnię i uznanie, że umowy z zainteresowanymi nie noszą cech umowy o dzieło, ale są umowami starannego działania, a za umowę o dzieło można uznać jedynie takie umowy, których rezultatem jest stworzenie czegoś lub przetworzenie do postaci, w jakiej dotychczas nie istniało, przy czym rezultat ten ma mieć charakter niepowtarzalny, a ponadto, że brak indywidualnego oznakowania palet jest przesłanką wystarczającą dla nieuznania efektu pracy wykonawcy jako dzieła, co skutkowało błędnym zastosowaniem art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, którego naruszenie miało zasadniczy wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na jej oczywistą zasadność, utrzymując, że „przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie

podlegały różnym ocenom, były również dostrzegalne w sposób oczywisty nie tylko dla przeciętnego prawnika ale również dla stron postępowania, w tym w szczególności zainteresowanych, którzy nie kwestionowali charakteru zawartej umowy jako umowy o dzieło, a naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia w zakresie w jakim Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko zawarte w zaskarżonym orzeczeniu Sądu Okręgowego w K., że 'powtarzalny, 'zwykły', 'normalny' charakter umowy dyskwalifikuje możliwość uznania jej za umowę określoną w art. 627 k.c."

Wniósł o uchylenie wyroku Sądu pierwszej i drugiej instancji i orzeczenie co do istoty sprawy, przez uwzględnienie odwołania w całości i uznanie, iż zainteresowani jako strona umów o dzieło zawartych z płatnikiem nie podlegali obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu. Alternatywnie domagał się uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w objętym skargą kasacyjną zakresie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania. Powołanie się na przesłankę oczywistego naruszenia prawa wymaga wykazania kwalifikowanej postaci takiego zarzutu, polegającej na jej oczywistości widocznej *prima facie* od razu przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i bez potrzeby uzupełniania materiału dowodowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49). Pojęcie „oczywistego” naruszenia prawa należy do sfery obiektywnej i wymaga wykazania, że podniesione zarzuty naruszenia podstaw zaskarżenia były ewidentnie uzasadnione, bez potrzeby dokonywania szczegółowej lub ponownej weryfikacji kontestowanego stanu faktycznego.

W rozpoznawanej sprawie skarżący nie wykazał istnienia tak powołanej przesłanki „przedsądu”. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawierało żadnego juredycznego wyводу potwierdzającego słuszność tezy o kwalifikowanym naruszeniu przez Sąd drugiej instancji art. 627

k.c. W rzeczywistości skarżący zmierzał wyłącznie do podważenia ustalonego przez Sady orzekające stanu faktycznego sprawy, co usuwa się spod rozeznania i kontroli kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2014 r., V CSK 140/13, LEX nr 1458681), gdyż Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi oraz oceną materiału dowodowego dokonaną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (por. art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Z poczynionych przez Sady obydwu instancji ustaleń faktycznych wynikało wiążąco (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i przekonująco, że przedmiot spornych umów nie odpowiadał naturze umów rezultatu (o dzieło), o których mowa w art. 627 k.c., ponieważ było to sprzątanie lub powtarzalna naprawa uszkodzonych palet, przy których zainteresowani nie wykonywali czynności przynoszących konkretne, indywidualne, niepowtarzalne ani twórcze rezultaty. W konsekwencji prawidłowa była ocena, że skarżący jako strona spornych umów starannego działania zmierzał do obejścia imperatywnych przepisów o obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania typowych umów starannego działania, co nie zasługuje na jurysdykcyjną akceptację. Wszystko to oznaczało, że nie doszło do naruszenia tego przepisu ani art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2, art. 18 ust. 1 i 3 oraz art. 20 ust. 1 ustawy systemowej, a tym bardziej do ich naruszenia w kwalifikowanej postaci, widocznej od razu i przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.